

**МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛОВДИВ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ**

ПРОГРАМА

ПО

НЕРВНИ БОЛЕСТИ

Приета от Катедрен съвет №3 на 26.05.2022 г.

Утвърдена от Факултетен съвет с Протокол №6/15.06.2022 г.

НЕРВНИ БОЛЕСТИ

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	Изпит в семестър	Аудиторна заетост				Кредити извънаудиторна заетост	Общо кредити	Часове по години и семестър	
		Всичко	Лекции	Упражнения	Кредити			IV година	VII
Нервни болести	VIII	120	60	60	4.0	2.0	6.0	30/30	30/30

Наименование на дисциплината:

„Нервни болести“

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:

Задължителна

Ниво на обучение:

Магистър /М/

Форми на обучение: Лекции, упражнения, самоподготовка (VII и VIII семестър) и стажант-лекарски стаж.

Курс на обучение: IV

Продължителност на обучение:

Два семестъра + стажант-лекарски стаж 2 седмици

Хорариум:

60 часа лекции, 60 часа упражнения, стажант-лекарска програма

Помощни средства за преподаване:

Мултимедийни презентации, дискусии, демонстрация на пациенти, абнормни находки от ЕМГ, ЕЕГ, ДСГ, КТ, МРТ, ангиографски методи

Форми на оценяване:

- текущо оценяване всеки семестър след устно препитване на практическите упражнения;
- колоквиум, провеждан от асистента след VII упражнение;
- колоквиум в началото на VIII семестър, провеждан от хабилитирано лице върху преподадения материал през VII семестър,
- входящ изпитен тест върху обща неврология,
- писмен изпит върху специална неврология и

- практически изпит край леглото на болния

Формиране на оценката:

Формира се средна оценка от всеки семестър, проведените колоквиуми; от писмен теоритичен изпит (след успешен входящ тест с граница над 65%) и практическия изпит.

Аспекти при формиране на оценката:

При колебание на комисията в крайната оценка или желание на студента да повиши оценката, която му дава комисията, могат да бъдат зададени допълнителни въпроси за постигане на крайно решение.

Семестриален изпит:

Да (входящ тест, писмен и практически изпит)

Държавен изпит: Не

Водещ преподавател:

Хабилитиран преподавател от катедра „Неврология“.

Катедра:

Неврология

АНОТАЦИЯ

Основна цел на клиничната дисциплина „Неврология“ е теоретична и практическа подготовка на бъдещите лекари за цялостно обслужване на неврологично болен, включително - за придобиване на умения да преценяват необходимостта от специализирана консултативна неврологична помощ или да насочват пациенти с остро настъпил неврологичен проблем за спешна хоспитализация в болница за активно лечение.

Основните направления на преподаване по дисциплината „неврология“ са:

1.Обща неврология, която обхваща цялостно системата за:

- снемане на анамнеза и изследване на неврологично болен;
- изучаване и разпознаване на симптомите и синдромите на увреда на централната и периферната нервна система
- възможности за топична диагноза с клинични, лабораторни, електрофизиологични, рентгенографски и др. невроизобразяващи методи.

2.Специална неврология. Съвременните и актуални неврологични заболявания: мозъчносъдови, възпалителни, дегенеративни, демиелинизираци, двигателни нарушения, епилепсии, главоболие и други пароксизмални състояния; болестните

разстройства на автономната нервна система; туморите и травмите на ЦНС; дементните синдроми се преподават, изучават и представят по възприет алгоритъм: етиология, патоморфология, патогенеза, класификации, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение, прогноза и профилактика при съответната нозологична единица.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Основните задачи на учебната програма по клиничната дисциплина неврология са:

- Кратък репеториум на вече придобити теоретични знания относно анатомо-физиологията на нервната система;
- Придобиване на нови знания относно симптомите и синдромите на увреждане на НС; критериите за топична диагностика на увредите на централната, периферната и автономната НС
- Придобиване на практически умения за снемане на неврологична анамнеза
- Придобиване на практически умения за работа с рефлексен чук и за изследване на пълен неврологичен статус с идентифициране на болестни отклонения (симптоми и синдроми) на рефлексната, сетивната и двигателната сфера, координацията на движенията, ЧМН и висши корови функции
- Поставяне на топична диагноза
- Целенасочено индициране на инструментални изследвания на нервната система (ЕЕГ, ЕМГ, ДСГ, ЕП); невроизобразяващи, лабораторни методи за изследване на кръв, ликвор.
- Разпознаване на абнормни лабораторни, електрофизиологични и невроизобразяващи находки
- Поставяне на нозологична диагноза
- Избор на адекватно терапевтично поведение при спешните неврологични състояния
- Вземане на адекватни решения за спешна или неотложна хоспитализация на неврологични случаи от амбулаторната практика

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След приключване на обучението, студентите трябва да притежават необходимите познания и практически умения по клиничната дисциплината „неврология“ за провеждане на обща лекарска практика:

- да снемат целенасочена неврологична анамнеза
- да познават основните симптоми и синдроми на увреда на ЦНС и ПНС
- да могат да поставят топична диагноза въз основа на установена от прегледа общомозъчна и огнищната неврологична симптоматика

- да са запознати с етиологията, потогенезата, клиниката и диагнозата на актуалните неврологични заболявания
- да познават методите за клинична, лабораторна, функционална и невроизобразяваща диагностика на нервната система и основните индикации за приложението им
- да могат да се насочват правилно към нозологичната диагноза на пациента
- да познават основните терапевтични методи и принципите на терапевтично поведение при спешните състояния в неврологията
- да познават средствата за първична и вторична профилактика на основните неврологични заболявания;
- да познават и препоръчват при необходимост съответни двигателни и хранителни режими, физиотерапевтични процедури.

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ ПО ОБЩА НЕВРОЛОГИЯ

IV курс, VII семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ	Д А Т А
1.	Въведение в неврологията. Неврон и невроглия. Невромедиатори - клинично значение	2ч.	
2.	Рефлексна дейност. Нормални рефлексно-класификация.. Изследване на нормалните рефлексии. Болестни разстройства – количествени и качествени.	2ч.	
3.	Сетивност I част - класификация, изследване, симптоматология	2ч.	
4.	Сетивност –II част -Сетивни синдроми. Болка	2ч.	
5.	Двигателна дейност-I част. Пирамидна система-анатоомофизиология; изследване на мускулна сила и латентни парези; долен мотоневрон. Централна и периферна парализа	2ч.	

6.	Двигателна дейност-II част. Екстрапирамидна система-анатоомофизиология и медиатори. Изследване на мускулен тонус. Екстрапирамидни синдроми	2ч.	
7.	Двигателна дейност- III част. Координация. Анатоомофизиология на малък мозък. Изследване на координация. Болестни разстройства - атаксии. Атаксийни синдроми.	2ч.	
8.	Автономна нервна система. Ретикуларна формация . Лимбична система: анатоомофизиология и клинично значение	2ч.	
9.	Съзнание.Количествени нарушения на съзнанието. Неврологични коми: диагноза, ДД, поведение и лечение .Мозъчна смърт	2ч.	
10	Локализация на мозъчните функции- I част. Топична диагностика на заболяванията на главния мозък	2ч.	
11	Локализация на мозъчните функции-II част. Топична диагностика на заболяванията на мозъчния ствол и гръбначния мозък	2ч	
12.	Локализация на коренчевите, плексусните и периферностволовите функции- III част. Топична диагноза на радикулопатиите, плексопатиите, моно- и полиневропатиите.	2ч.	
13	Локализация на мозъчните функции- IV част. Висши корови функции	2ч.	
14	Рентгенова, радиоизотопна, компютъртомографска, магнитно-резонансна, ангиографска и миелографска диагностика в неврологията.	2ч.	
15	Клинична неврофизиология: ЕЕГ,ЕМГ, ЕНГ, ЕП и доплерова сонография в неврологията	2ч.	

ОБЩО:30

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ ПО СПЕЦИАЛНА НЕВРОЛОГИЯ

IV курс, VIII семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ	Д А Т А
1.	Въведение в специалната неврология. Класификация на заболяванията на НС. Заболявания на периферната нервна система. Неврит на лицевия нерв и невралгия на троичния нерв. Зостерови ганглионити.	2 ч.	.
2.	Вертеброгенни радикулопатии- шийни и лумбо-сакрални. Дискова херния. Полиневрити и полиневропатии	2 ч.	
3.	Менингити: първични и вторични вирусни, гнойни / и туберкулозен менингит. Невросифилис- Табес дорзалис.	2 ч.	
4.	Енцефаломиелити- I част:полиоенцефаломиелити, левкоенцефалити и смесени. Бавно вирусни инфекции с увреждане на ЦНС	2 ч.	
5.	Енцефаломиелити –II част . Множествена склероза	2ч.	
6.	Съдови заболявания на нервната система- I част. Мозъчни инсулти- определение, разпространение и значение. ЦВРФ. Хеморагични мозъчни инсулти. Видове, класификация. Субарахноидна хеморагия.	2 ч.	
7.	Съдови заболявания на нервната система – II част Ишемични мозъчни инсулти: тромботичен, емболичен и хемодинамичен. Клинична картина и протичане. Преходни нарушения на мозъчното кръвообръщение.	2 ч.	
8.	Съдови заболявания на мозъка-III част Терапия и поведение при мозъчни инсулти: общи грижи, рехабилитация и вторична профилактика	2 ч.	

9	Дистрофични и дегенеративни заболявания на нервната система и невромускулния апарат- I част: Мускулни дистрофии, миастения гравис, неврални и спинални амиотрофии, ЛАС.	2 ч	
10	Дистрофични и дегенеративни заболявания на нервната система- II част Паркинсонова болест, церебеларни атаксии, Хепатолентикуларна дегенерация, Корови и подкорови деменции	2 ч	
11	Епилепсия. Класификация на епилептичните пристъпи. Епилептичен статус. Терапия, поведение и експертиза	2 ч	
12	Главоболие. Актуалност на проблема. Механизми на възникване на главоболие. Първично и вторично главоболие. Неврози, психосоматози и неврозоподобни синдроми	2 ч	
13	Тумори на нервната система. Класификация. Интракраниални тумори. Тумори на гръбначен мозък и тумори на периферни нерви	2 ч	
14	Травми на нервната система. Травми на главен мозък ; на гръбначен мозък и на периферни нерви	2 ч	
15	Спешни състояния в неврологията: количествени и качествени нарушения на съзнанието; припадъчни състояния. Разстройства на съня и бодърстването. Методика на изследване; полисомнография. Заболявания на съня и бодърстването.	2 ч	

ОБЩО: 30ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ

IV курс, VII семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Запознаване със структурата на Катедрата по неврология.. Правила, особености и изисквания на обучението по неврология. Снемане на неврологична анамнеза	2ч.	
2.	Нормални рефлексивидове и изследване на нормалните рефлексии. Болестни промени на нормалните рефлексии и тяхното клинично значение	2ч.	
3.	Патологични рефлексивидове , изследване и клинично значение	2ч.	
4.	Сетивност - Методи на изследване на екстеро и проприоцептивната сетивност. Симптоми на болестните разстройства на сетивността	2ч.	
5.	Сетивни синдроми- видове и клинично значение.	2ч.	
6.	Менингеален синдром. Същност и подсиндроми. Проби за менингоррадикулерно дразнене. Възможни ликворни синдроми при менингоррадикулерно дразнене	2ч.	
7.	Двигателна дейност: Кортико-мускулен път /централен и периферен двигателен неврон/; Изследване на мускулна сила и проби за латентни парези; Централни и периферни парализи..	2ч.	
8.	Двигателна дейност: Екстрапирамидна система –мускулен тонус. Изследване на мускулен тонус. Болестни разстройства на мускулния тонус. Екстрапирамидни синдроми	2ч.	

9	Двигателна дейност: Координация. Анатоомофизиология на малък мозък. Изследване на координация. Болестни разстройства на координацията – атаксии. Атаксийни синдроми	2ч.	
10	Черепно-мозъчни нерви: анатоомо-физиологични данни, методи на изследване и симптоми на увреда на ЧМН от I до VII.	2ч.	
11	Черепно-мозъчни нерви:анатоомофизиологични данни; методи на изследване на ЧМН от VIII до XII. Булбарна и псевдобулбарна парализа	2ч.	
12	Спинални нерви, анатоомофизиология и симптоми на увреда. Гръбначно-мозъчни и стволони синдроми	2ч.	
13	Вътрешна капсула и мозъчната кора- анатоомофизиологични данни , симптоми и синдроми на увреда.	2ч.	
14	Неврофизиологични методи на изследване на НС I час – Електроенцефалография II час – Електромиография.	2ч.	
15	Топичната диагностика в неврологията. Целенасочена неврологична анамнеза и Пълен неврологичен статус	2ч.	

ОБЩО: 30ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ

IV курс, VIII семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Менингити –определение, класификации, диагноза, диференциална диагноза, лечение и поведение	2 ч.	
2.	Колоквиум върху материала от общата неврология	2 ч.	
3.	Заболявания на ПНС. Класификации. Синдром на ишиас, раменни радикулити, плексити. Неврит на лицевия нерв Невралгия на троичния нерв	2 ч.	
4.	Заболявания на ПНС- II част Полиневрити, полирадикулоневрити, Зостерови ганглионити, Неврсифилис. Табес дорзалис	2 ч.	
5.	Енцефаломиелитите Същност и класификации Диагноза, диференциална диагноза и лечение	2 ч.	
6.	Енцефалопатии. Същност и класификации Диагноза, диференциална диагноза, лечение	2 ч.	
7.	Хеморагичен мозъчен инсулт Въпроси на диагностиката, ДД, терапия, рехабилитация и трудоустрояване	2 ч.	
8.	Субарахноидален кръвоизлив Въпроси на диагностиката ДД, терапия, рехабилитация и трудоустрояване	2ч.	
9	Исхемичен мозъчен инсулт Въпроси на диагностиката, ДД, терапия, рехабилитация и трудоустрояване	2ч.	

10	Тумори на главен и гръбначен мозък . Класификация на мозъчните тумори Диагноза и ДД	2ч.	
11	Закрити травми на нервната система. Субдурален хематом. Късни прояви след черепномозъчни травми – церебрастения и енцефалопатия.	2ч.	
12	Дистрофични заболявания на НС. и невро-мускулния апарат :мускулни дистрофии, миастения гравис, спинални и неврални амиотрофии, ЛАС, церебеларни атаксии	2ч.	
13	Дистрофични заболявания на НС.-II част Паркинсонова болест . Деменции	2ч.	
14	Епилепсия. Видове епилептични пристъпи Епилептичен статус. Диагноза, ДД и съвременна медикаментозна терапия.	2ч.	
15	Главоболие и неврози – обсъждане на болни от амбулаторната практика с: - първично или вторично главоболие ; - различни видове невроза, - травматична церебрастения и енцефалопатия..	2ч.	

ОБЩО: 30ч.

ЛЕКЦИИ – ТЕЗИСИ

ЛЕКЦИЯ № 1 – 1 час

Въведение в неврологията

1. Цели на клиничната дисциплина „неврология“.
2. Исторически данни и съвременни постижения на клиничната неврология
3. Основни направления в неврологията- обща и специална неврология
4. Неврон, невроглия, съдовомезенхимни елементи ,
5. Невромедиатори- клинично значение

ЛЕКЦИЯ № 2 – 2 часа

Рефлексна дейност.

1. Опредерение на рефлексна дейност.
2. Анатоомофизиология на рефлексна дъга, рефлексен кръг и невронна верига
3. Класификации на нормалните рефлексии.
4. И зследване на нормалните рефлексии от неврологичния статус.
5. Болестни разстройства на нормалните рефлексии /количествени и качествени/.
Топично значение.
6. Патологични рефлексии на главата и крайниците. Клинично значение.

ЛЕКЦИЯ № 3 – 2 часа

Сетивност – I част

1. Определение на сетивност
2. Сетивен анализатор
3. Класификации на сетивността
4. Анатоомофизиологични данни за екстеро- и проприоцептивната сетивност
5. Методи на изследване на общата сетивност от неврологичния статус
6. Болестни разстройства на общата сетивност: количествени и качествени

ЛЕКЦИЯ № 4

Сетивност –II част

1. Синдроми на увреда на общата сетивност- топично значение
2. Болка
 - 2.1. Определение
 - 2.2. Болков анализатор
 - 2.3. Патофизиология и патобиохимия на болката
 - 2.4. Видове болка

ЛЕКЦИЯ № 5

Двигателна дейност- I част. Корово-мускулен път

1. Определение на двигателна дейност
2. Анатомофизиология на пирамидния път
3. Анатомофизиология на долния мотоневрон
4. Изследване на мускулна сила и пробите за латентни парези
5. Синдром на централна парализа
6. Синдром на периферна парализа

ЛЕКЦИЯ № 6 – 2 часа

Двигателна дейност –II част Екстрапирамидна система.

1. Определение на ЕПС
2. Анатомофизиология на ЕПС- корови полета, базални ганглии, стволони ядра, невронни кръгове и незходящи пътища
3. Невромедиатори на ЕПС- клинично значение
4. Екстрапирамидни синдроми: Паркинсонов , хореични, атетозни и дистонии

ЛЕКЦИЯ № 7 –2 часа

Двигателна дейност-III част Координация.

1. Определение на координация.
2. Структури, участващи в координацията
3. Анатомофизиология на малък мозък
4. Изследване на координация. Координационни проби
5. Болестни разстройства на координацията –атаксии
6. Атаксийни синдроми

ЛЕКЦИЯ № 8 – 2 часа

. Автономна нервна система. Ретикуларна формация. Лимбична система.

1. Автономна нервна система – определение
2. Анатоомофизиологични данни
3. Синдроми на увреда на АНС: периферни, гръбначно-мозъчни и стволони
4. Ретикуларна формация и Лимбична система : анатоомофизиология и клинично значение

ЛЕКЦИЯ № 9 – 2 часа

Съзнание. Неврологични коми .Мозъчна смърт

1. Съзнание. Определение и елементи на съзнанието
2. Болестни, количествени нарушения на съзнанието
3. Неврологични коми: диагноза, ДД, поведение и лечение
4. Мозъчна смърт: определение, етиопатогенеза и патофизиология
5. Диагностични критерии за мозъчна смърт
6. Законодателство по въпросите на органната трансплантация

ЛЕКЦИЯ № 10 – 2 часа

Локализация на мозъчните функции. Топична диагностика на заболяванията на главния мозък

1. Локализационния проблем, структура и функция
2. Латерализация на мозъчните функции
3. Анализатори
4. Корови полета
5. Поведенчески акт
6. Мозъчни синдроми

ЛЕКЦИЯ № 11 – 2 часа

Локализация на мозъчните функции. Топична диагностика на заболяванията на гръбначния мозък

1. Анатоомо-физиология на гръбначен мозък.
2. Синдроми на сегментния апарат на гръбначен мозък
3. Проводникови синдроми на гръбначен мозък
4. Синдроми на съчетана увреда на сегментите и проводниците. Клинично значение

ЛЕКЦИЯ № 12 – 2 часа

Локализация на коренчевите, плексусните и периферностволоните функции. Топична диагноза на радикулопатиите, плексопатиите, моно- и полиневропатиите

1. Анатоомо-физиология на спиналните коренчета , плексуси и спинални нерви

2. Коренчеви синдроми
3. Плексусни синдроми – шийни и лумбо-сакрални
4. Мононевропатни синдроми
5. Полиневропатни синдроми
6. Клинично значение

ЛЕКЦИЯ № 13-2 ч.

Локализация на мозъчните функции. Висши корови функции

1. Определение
2. Афазии. Видове
3. Апраксии. Видове
4. Клинично значение

ЛЕКЦИЯ № 14 – 2 часа

Рентгенова, радиоизотопна, компютъртомографска, магнитно-резонансна, ангиографска и миелографска диагностика в неврологията.

1. Рентгенография. Приложение на рентгеновата и радиоизотопна диагностика в неврологията
2. Компютъртомография. Клинично приложение
3. Магнитно-резонансна томография. Клинично приложение
4. Ангиографска и миелографска диагностика на неврологични заболявания

ЛЕКЦИЯ № 15 – 2 часа .

Клинична неврофизиология: ЕЕГ, ЕМГ, ЕНГ, ЕП и доплерова сонография в неврологията

1. Определение на клиничната електроенцефалография
2. Методика. Нормални графоеlementи в ЕЕГ
3. Патологични графоеlementи. Клинично значение на ЕЕГ
4. Определение на клиничната електромиография и електроневрография
5. Методики на ЕМГ и ЕНГ. Показатели на нормалните находки в ЕМГ и ЕНГ
6. Абнормни находки в ЕМГ и ЕНГ. Клинично значение
7. Предизвикани потенциали: зрителни, слухови и моторни. Клинично значение

ЛЕКЦИЯ № 16 – 2 часа

Въведение в специалната неврология. Заболявания на нервната система. Неврит на лицевия нерв и невралгия на тригеминус. Зостерови ганглионити.

1. Въведение в специалната неврология.
2. Класификация на неврологичните заболявания
3. Принципи на нозологичното направление
4. Заболявания на ПНС-Класификация

5. Неврит на н. фациалис
6. Невралгия на н.тригеминус
7. Зостерови ганглионити .

ЛЕКЦИЯ № 17 – 2 часа

Вертеброгенни радикулопатии- шийни и лумбо- сакрални. Дискова херния Полиневрити и полиневропатии

1. Шийни радикулопатии
2. Лумбо-сакрални радикулопатии
- 3.Дискова херния
- 4.Полиневрити и полиневропатии. Определение. Класификации
5. Диабетна и алкохолна полиневропатия

ЛЕКЦИЯ № 18 – 2 часа

Менингити: първични и вторични менингити

Невросифилис. Табес дорзалис.

- 1.Определение.
2. Класификации на менингитите
2. Първични вирусни менингити:ЕСНО вирусни, Коксаки вирусни;Лимфоцитарен хориоменингит
3. Вторични вирусни менингити
4. Гнойни менингити. Менингококов менингит
5. Вторични гнойни менингити
- 6 Туберкулозен менингит
- 7 Невросифилис. Табес дорзалис

ЛЕКЦИЯ № 19 – 2 часа

Енцефаломиелити и Енцефаломиелопатии

1. Определение и клинична терминология
2. Класификация
3. Обща клинична характеристика на енцефаломиелитите и енцефалопатиите
4. Диагноза и диференциална диагноза
5. Бавно вирусни инфекции с увреждане на ЦНС
6. Кърлежови енцефалити
7. Вторични (перивенозни) енцефаломилити.

ЛЕКЦИЯ № 20 – 2 часа

Енцефаломиелиити /продължение/ .

1. Множествена склероза. Клинични форми и стадии на развитие
2. Критерии за диагноза
3. Диференциална диагноза
4. Лечение на пристъп и поведение в извънпристъпен период

ЛЕКЦИЯ № 21 – 2 часа

Съдови заболявания на нервната система .Разпространение и социално значение.

Мозъчни инсулти- определение и видове

Хеморагични мозъчни инсулти.

Субарахноидална хеморагия

- 1.МСБ- класификация
- 2.Мозъчен инсулт-определение и значение.
- 3.Видове мозъчни инсулти
- 4.Хеморагични мозъчни инсулти
- 5.Субарахноидална хеморагия

ЛЕКЦИЯ № 22 – 2 часа

Съдови заболявания на нервната система.

Исхемични мозъчни инсулти.Видове.Клинична картина и протичане

.Преходни нарушения на мозъчното кръвообръщение.

1. Исхемични мозъчни инсулти:
 - 1.1.тромботични,
 - 1.2. емболични и
 - 1.3. хемодинамични
2. Клинична картина и протичане
3. Преходни нарушения на мозъчното кръвоснабдяване:видове, протичане ,ЦВРФ за нови съдови събития

ЛЕКЦИЯ № 23 – 2 часа

Терапия и поведение при мозъчни инсулти : общи грижи, рехабилитация и вторична профилактика

- 1.Терапия и поведение при хеморагичните инсулти
2. Терапия и поведение при хеморагичните инсулти
- 3.Общи грижи и рехабилитация при болните с инсулт.
- 4.Принципи на вторичната профилактика

ЛЕКЦИЯ № 24 – 2 часа

Дистрофични и дегенеративни заболявания на нервната система и невромускулния апарат- I част: мускулни дистрофии, миастения гравис, неврални и спинални амиотрофии, ЛАС.

- 1.Определение

- 2.Обединяващи признаци
- 3.Мускулни дистрофии:видове, критерии за диагноза
- 4.Миастения гравис-критерии за диагноза.Миастенна и холинергична криза
- 5.Неврални и спинални амиотрафии
- 6.Склерозис латералис амиотрофика- критерии за диагноза

ЛЕКЦИЯ № 25 – 2 часа

Дистрофични и дегенеративни заболявания на нервната система- II част
Паркинсонова болест, церебеларни атаксии, Хепатолентикуларна дегенерация,
корови и подкорови деменции

- 1.Паркинсонова болест и паркинсонов синдром
2. Церебеларни атаксии. Болест на Фридрайх
3. Хепато-лентикуларна дегенерация
- 4.Корови и подкорови деменции
5. Разпространение , поведение и експертиза на дистрофичните заболявания на НС

ЛЕКЦИЯ № 26 – 2 часа

Епилепсия. Класификация на епилептичните пристъпи. Епилептичен статус .
Терапия , поведение и експертиза

- 1.Определение и същност. Рзпространение
- 2.Класификация на епилептичните пристъпи
- 3.Епилептичен статус:диагноза, поведение и лечение
- 4.Терапия на епилептичните пристъпи
- 5.Експертиза

ЛЕКЦИЯ № 27 – 2 часа

Главоболие. Актуалност на проблема. Механизми на възникване на главоболие.
Първично и вторично главоболие. Неврози,психосоматози и неврозоподобни
синдроми

1. Главоболие.Актуалност на проблема
2. Механизми на възникване на главоболие
- 3.Видове първично главоболие: Мигрена.Хистаминово и Тензионно главоболие
4. Вторично главоболие
5. Неврози, психосоматози и неврозоподобни синдроми

ЛЕКЦИЯ № 28- 2 часа

Тумори на нервната система. Класификация. Интракраниални тумори. Тумори на
гръбначен мозък и тумори на периферни нерви

- 1.Класификация на мозъчните тумори
- 2.Интракраниални тумори –общомозъчна симптоматика
- 3..Интракраниални тумори –
огнищни неврологични симптоми според локализацията на процеса
4. Тумори на гръбначен мозък
5. Тумори на периферни нерви- невриноми. Тумор на понтоцеребеларния ъгъл

ЛЕКЦИЯ № 29 – 2 часа

Травми на нервната система. Травми на главен мозък ; на гръбначен мозък и на периферни нерви

1. Травмите на НС. Актуалност на проблема
2. Травми на главен мозък –класификация, диагностика, поведение
3. Травми на гръбначен мозък –класификация, диагностика, поведение
3. Травматични увреди на периферни нерви

ЛЕКЦИЯ № 30 – 2 часа

Спешни състояния в неврологията

1. Количествени и качествени нарушения на съзнанието;
2. Припадъчни състояния.
3. Разстройства на съня и бодърстването.
4. Методика на изследване; полисомнография.
5. Заболявания на съня и бодърстването.

ОБЩО: 30ч.

У П Р А Ж Н Е Н И Я – Т Е З И С И

УПРАЖНЕНИЕ № 1 – 1 час

Въведение в неврологията

1. Запознаване със структурата на клиниката по неврология
2. Особенности и изисквания на катедрата във връзка с обучението по неврология
3. Същност на общата неврология
4. Етапи и особености на неврологична анамнеза
5. Снемане на неврологична диагноза

УПРАЖНЕНИЕ № 2 – 2 часа

Рефлексна дейност-I част

1. Нормалните рефлексии от неврологичния статус
2. Изследване на нормалните рефлексии
3. Болестни разстройства на нормалните рефлексии: количествени и качествени
4. Клинично значение на изследваните нормални рефлексии

УПРАЖНЕНИЕ № 3 – 2 часа

Рефлексна дейност-II част

1. Видове патологични рефлексии на главата, горни и долни крайници
2. Изследване на патологичните рефлексии

3. *Клинично значение на патологичните рефлекс*

УПРАЖНЕНИЕ № 4 – 2 часа

Сетивност-същност на общата сетивност-I част

1. *Общата сетивност в неврологичния статус*
2. *Изследване на екстероцептивна сетивност /болка, допир, температура*
3. *Изследване на проприоцептивна сетивност*
4. *Клинично значение*

УПРАЖНЕНИЕ № 5 – 2 часа

Сетивност-II част

1. *Сетивни синдроми :*
 - A. *Сегментни : на спинален ганглий , заднокоренчев , заднорогов*
 - B. *Проводникови: на ниво гръбначен мозък; на ниво мозъчен ствол; на ниво капсула интерна;*
 - B. *Мононевритни и полиневритни*
 - Г. *Корови*
2. *Клинично значение*

УПРАЖНЕНИЕ № 6 – 2 часа

Менингеален синдром

1. *Менингеален синдром- същност и подсиндроми на менингеалния синдром*
3. *Симптоми на менингоррадикулерно дразнене*
4. *Проби за установяване на менингоррадикулерното дразнене*
5. *Характеристика на ликворните синдроми при менингитите.ДД.*
- 6 *Клинично значение на менингеалния синдром*

УПРАЖНЕНИЕ № № 7 – 2 часа

Двигателна дейност. –I част

1. *Кортикомускулен път*
2. *Изследване на мускулна сила – методи*
3. *Болестни разстройства .Изследване на латентни парези*
4. *Изследване симптомите на централна парализа*
5. *Изследване симптомите на периферна парализа*
6. *Клинично значение*

УПРАЖНЕНИЕ № 8 – 2 часа

Двигателна дейност.-II част

1. *Екстрапирамидна система*
2. *Мускулен тонус. Изследване на мускулен тонус; болестни Разстройства на мускулния тонус*

3. *Екстрапирамидни синдроми: видове*
4. *Изследване на клиничните симптоми на Паркинсоновия синдром*
5. *Клинични симптоми на хорейния, атетозния и дистоничните синдроми*

УПРАЖНЕНИЕ № 9 – 2 часа
Двигателна дейност- III част

1. *Координация- същност*
2. *Болестни разстройства на координацията- атаксия. Видове атаксия: статична , локомоторна и динамична*
3. *Изследване на координация. Координационни проби за статична, локомоторна и динамична атаксия*
4. *Клинични симптоми на атаксийните синдроми: корови, малкомозъчни, вестибуларни, задностълбцови, периферно стволони*

УПРАЖНЕНИЕ № 10 – 2 часа
Черепно-мозъчни нерви –I част

1. *Черепно-мозъчни нерви.-Анатомо-физиология на ЧМН от I до VII*
2. *Методи на изследване*
3. *Клинични симптоми на болестна увреда*

УПРАЖНЕНИЕ № 11 – 2 часа
Черепно-мозъчни нерви-II част

1. *Черепно-мозъчни нерви. Анатоомо-физиология на ЧМН от VIII до XII*
2. *Методи на изследване*
3. *Клинични симптоми на болестна увреда*

УПРАЖНЕНИЕ № 12 – 2 часа

Спинални нерви.Гръбначен мозък и мозъчен ствол

1. *Спинални нерви-анатомофизиология , изследване*
2. *Болестни симптоми на спиналните мононевропатии*
3. *Гръбначно-мозъчни синдроми*
4. *Стволони синдроми*
5. *Клинично значение*

УПРАЖНЕНИЕ № 13 – 2 часа

Капсула интерна и мозъчна кора

1. *Синдром на капсула интерна*
2. *Изследване клиничните симптоми на синдрома*

3. Синдроми на мозъчната кора
4. Изследване клиничните симптоми на коровите синдроми

УПРАЖНЕНИЕ № 14 – 2 часа Клинична електрофизиология

1. Клиничната електрофизиология в неврологията
2. Електрофизиологични методи на изследване
3. Клинично значение на електроенцефалографията
4. Клинично значение на елетромиографията и ЕП
5. Доплерова сонография-клинично значение

УПРАЖНЕНИЕ № 15 – 2 часа

Топична диагностика

1. Топична диагностика –същност
2. Целенасочена към топичната диагностика неврологична анамнеза
3. Пълен неврологичен статус
4. Установени с неврологичен статус симптоми и синдроми на увреда

УПРАЖНЕНИЕ № 16 – 2 часа

Специална неврология. Менингити

1. Практически задачи на специалната неврология
2. Алгоритъм на преподаване и изучаване на отделните нозологични единици: етиология, класификация, патофизиологи, патоморфология, клиника, диагностика, ДД, терапия, поведение, прогноза
3. Менингити. Практически преговор на пробите за менноторадикулерно дразнене
4. ДД на клиничните и ликворни находки при серозните, гнойните и туберкулозния менингит
5. Поведение и лечение

УПРАЖНЕНИЕ № 17 – 2 часа

Колоквиум върху материала от първи семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 18 – 2 часа

Заболявания на периферната нервна система –I част

1. Синдром на ишиас
2. Синдром на увреда на раменен радикулит и плексит
3. Неврит на н.фациалис
4. Невралгия на н.тригеминус

УПРАЖНЕНИЕ № 19 – 2 часа

Заболявания на периферната нервна система –II част

1. Полиневрити- ОВДПРН
2. Полиневропатии-ялкохолна и диабетна
3. Ганглионити
4. Табес дорзалис

УПРАЖНЕНИЕ № 20 – 2 часа

Енцефалити и енцефалопатии

1. Енцефаломиелити-обща клинична характеристика
2. Полиенцефалити
3. Паненцефалити
4. Енцефалопатии

УПРАЖНЕНИЕ № 21 – 2 часа

Множествена склероза

1. Левкоенцефалити-същност
2. Множествена склероза-критерии за диагноза
3. Форми, протичане и прогноза
4. ДД и лечение на пристъп

УПРАЖНЕНИЕ № 22 – 2 часа .

Хеморагичен мозъчен инсулт

1. Определение, класификация, рискови фактори
2. Диагностични проблеми
3. Клиничен развой и терапевтично поведение
4. Рехабилитационни режими
5. Вторична профилактика

УПРАЖНЕНИЕ № 23 – 2 часа

Субарахноидален кръвоизлив

1. Въпроси на диагнозата, рискови фактори.
2. Изследване на пациент с менингоградикулерно дразнене
3. Ликворен синдром при САХ
4. Клиничен развой и късни последици
5. Терапевтично поведение

УПРАЖНЕНИЕ № 24 – 2 часа

Ишемичен мозъчен инсулт

Въпроси на диагнозата. Рискови фактори

Видове ишемични инсулти

Клиничен развой и терапевтично поведение

Рехабилитационни режими

Вторична профилактика

УПРАЖНЕНИЕ № 25 – 2 часа

Тумори на главен и гръбначен мозък

1. Тумори на главен мозък-класификация
2. Диагностични проблеми при туморите на главен мозък. Клинично значение на неврологичната анамнеза и статус
3. Тумори на гръбначен мозък
4. Диагностични проблеми при туморите на гръбначен мозък. Клинично значение на неврологичната анамнеза и статус
5. Дифиринциална диагноза и поведение при наличие на тумор на НС

УПРАЖНЕНИЕ № 26 – 2 часа

Закрити травми на нервната система

1. Видове закрити травми на НС
2. Закрити травми на главен мозък- диагностични проблеми. Субдурален хематом
3. Закрити травми на гръбначен мозък- диагностични пробелеми
4. Клинично значение на неврологичния статус
5. Късни последици от ЧМТ: травмена церебрастения и енцефалопатия

УПРАЖНЕНИЕ № 27 – 2 часа

Дистрофични заболявания на НС и нервно-мускулния апарат

1. Мускулни дистрофии
2. Миастения гравис
3. Неврални и спинални амиотрофии
4. Склерозис латералис амиотрофика
5. Церебеларни атаксии

УПРАЖНЕНИЕ № 28 – 2 часа

Паркинсонова болест . Деменции

Паркинсонова болест –диагностични проблеми

Клинично развитие и терапевтично поведение

Корови и подкорови дементни синдроми

Диагностични и ДД проблеми на дементните синдроми

УПРАЖНЕНИЕ № 29 – 2 часа Епилепсии. Епилептичен статус

1. Видове епилептични пристъпи. Диагностични и ДД проблеми
2. Епилептичен статус.
3. Видове епилептични статуси
4. Терапевтично поведение при епилептичен статус

УПРАЖНЕНИЕ № 30 – 2 часа

Главоболие, неврози и неврозоподобни състояния

1. Видове първично главоболие
2. Вторично главоболие
3. Демонстрация на болни с неврози
4. Неврозоподобни състояния
5. Диагностични и терапевтични проблеми

ЛИТЕРАТУРА

1. Неврология, Учебник за студенти по медицина, под редакцията на акад. проф. Иван Миланов, дмн, чл. кол. проф. Лъчезар Трайков, дмн, Медицина и физкултура, София, 2016г.
2. Неврология, под редакцията на Пенко Шотеков, изд. "Арсо", 2004г., 2010г.
3. Всички издадени ръководства за практически упражнения по Неврология.

**КОНСПЕКТ ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ
по нервни болести на студенти-медици от IV курс**

ОБЩА НЕВРОЛОГИЯ

1. Неврон. Невроглия. Невромедиатори. Клинично значение
2. Рефлексна дейност. Анатомофизиология. Болестни промени на екстеро- и проприоцептивните рефлексии.
3. Рефлексна дейност – патологични рефлексии, гръбначно-мозъчни и стволочно-мозъчни автоматизми.
4. Анатомофизиология на общата сетивност. Симптомология и патофизиология на нейните разстройства.
5. Сетивни синдроми при увреда на периферните нерви, задните коренчета и задните рога на гръбначния мозък. Таламичен и коров сетивен синдром. Болка.
6. Проводников тип на сетивни смущения (при увреждане на страничните и задните стълбци на гръбначния мозък). Психогенни сетивни разстройства.
7. Мирис и вкус. Анатомофизиология. Болестни разстройства.
8. Зрителен, слухов и вестибуларен анализатори. Анатомофизиология. Болестни разстройства.
9. Двигателна дейност. Пирамидна система. Кортикоспинален път. Анатомофизиология. Централна парализа.
10. Двигателна дейност. Пирамидна система. Кортикобулбарен път. Анатомофизиология. Псевдобулбарна парализа.
11. Периферен двигателен неврон. Синдром на увреда на периферния двигателен неврон, предно коренче, плексус, периферен нерв.
12. Двигателна дейност. Екстрапирамидна система. Анатомофизиологични данни. Паркинсонов синдром.
13. Двигателна дейност. Екстрапирамидна система. Анатомофизиологични данни. Хорея, атетоза, дистония.
14. Мускулен тонус - анатомофизиология. Изследване. Болестни разстройства.
15. Координация на движенията: анатомо-физиология. Изследване. Видове атаксия. Атаксийни синдроми.
16. Анатомиа и физиология на малкия мозък. Синдроми на болестна увреда.

17. Синдроми на увреда мозъчния ствол (анатомо-физиологични данни).
Алтерниращи синдроми на среден мозък, мост и продълговат мозък.
18. Очедвигателни нерви – анатомо-физиология, методика на изследване, синдроми на увреда.
19. Лицев нерв - анатомо-физиология, методика на изследване. Периферна и централна парализа на лицевия нерв. (диференциална диагноза).
20. Каудална група черепно-мозъчни нерви. Анатоомофизиология. Изследване. Булбарна парализа.
21. Гръбначен мозък. Анатоомофизиология. Синдроми на увреда. Синдром на пълно прекъсване на различни нива (шийно задебеление, торакален отдел, поясно задебеление); Браун-Секаров синдром; конус и кауда еквина синдром.
22. Челен и париетален мозъчен дял – анатоомофизиологични данни. Синдроми на увреждане.
23. Темпорален и окципитален мозъчен дял – анатоомофизиологични данни. Синдроми на увреждане.
24. Капсула интерна – анатоомофизиологични данни. Синдроми на увреждане.
25. Гнозис, праксис и техните разстройства /агнозии, апраксии/.
26. Речеви разстройства. Видове афазии.
27. Автономна нервна система. Анатоомофизиологични данни. Синдроми на увреда: периферни, гръбначно мозъчни и стволони.
28. Ретикуларна формация и лимбична система. Анатоомофизиологични данни и клинично значение.
29. Съзнание. Количествени нарушения на съзнанието. Поведение при неврологични коми.
30. Менингеален синдром (синдром на менингорадикулерно дразнене) заболявания, при които сесреща.
31. Ликворна система. Анатоомофизиология. Ликвор – нормален състав и ликворни синдроми.
32. Мозъчно кръвообращение. Анатоомо-физиологични особености.
33. Рентгенова диагностика в неврологията. Мозъчна ангиография. Миелография. Невроизобразяващи методи на изследване – компютърна аксиална томография, магнитнорезонсна томография.
34. Клинична електромиография. Клинична електроенцефалография. Индикации за изследване и основни области на приложение в неврологията.

СПЕЦИАЛНА НЕВРОЛОГИЯ

35. Лумбални радикулопатии. Лумбална дискова херния
36. Цервикални радикулопатии. Цервикална остеохондроза.
 - а. Цервикална дискова херния
37. Неврит на лицевия нерв.
38. Невралгия и неврит на нервус тригеминус.
39. Полиневрити и полиневропатии. Полирадикулоневрит тип Гилен-Баре.
40. Полиневропатии. Диабетна, алкохолна и медикаментозни полиневропатии.
41. Вирусни (серозни) менингити
42. Епидемичен (менингококов) менингит и други гнойни менингити
43. Туберкулозен менингит.
44. Енцефалити. Определение, Класификация. Обща клинична характеристика.
45. Вторични (перивенозни) енцефалити при остри инфекции и след ваксинации.
46. Миелити и миелопатии. Транзверзален и дисеминиран миелит.
47. Херпес симплекс енцефалит. Неврологични прояви при СПИН.
48. Множествена склероза.
49. Хронични и бавно-вирусни инфекции. Хиперкинетичен прогресиращ паненцефалит.
50. Невросифилис. Табес дорзалис.
51. Главоболие. Основни видове първично и вторично главоболие. Мигрена.
52. Главоболие. Основни видове първично и вторично главоболие. Тензионно главоболие. Кластърно главоболие.
53. Преходни нарушения на мозъчното кръвообращение (ТИА)
54. Мозъчен инсулт. Паренхиматозни мозъчни и малкомозъчни кръвоизливи.
55. Мозъчен инсулт. Субарахноидална хеморагия. Вентрикуларен кръвоизлив.
56. Мозъчен инсулт. Ишемични мозъчни инсулти в областта на каротисната система.
57. Мозъчен инсулт. Ишемични мозъчни инсулти в областта на вертебро-базиларната система.
58. Тумори на главния мозък. Класификация. Общомозъчни и огнищни прояви.
59. Тумори на гръбначния мозък и на периферни нерви (неврином на понтоцеребеларния ъгъл и на кауда еквина)

60. Мозъчно сътресение. Травмена церебрастения.
61. Контузия на мозъка. Травмена енцефалопатия.
62. Субдурален хематом. Епидурален хематом.
63. Гръбначно-мозъчни травми.
64. Миастения гравис. Миастенна и холинергична криза.
65. Неврална и спинална мускулна атрофия.
66. Прогресивни мускулни дистрофии.
67. Амиотрофична латерална склероза.
68. Епилепсия. Етиология. Класификация на епилептичните пристъпи. Патогенеза.
Клиника.
69. Епилепсия. Лечение.
70. Епилептичен статус. Поведение и лечение.
71. Хепатолентикуларна дегенерация.
72. Паркинсонова болест
73. Церебеларни дегенеративни атаксии. Болест на Фридрайх.
74. Хорея на Хънтингтон.
75. Деменции. Болест на Алцхаймер. Болест на Пик.

*За всяка нозологична единица от специалната неврология е необходимо да се представят: определение, класификация, данни за етиологията, патогенезата, патоморфологията, клиниката, диагностиката с диференциална диагностика и лечение.